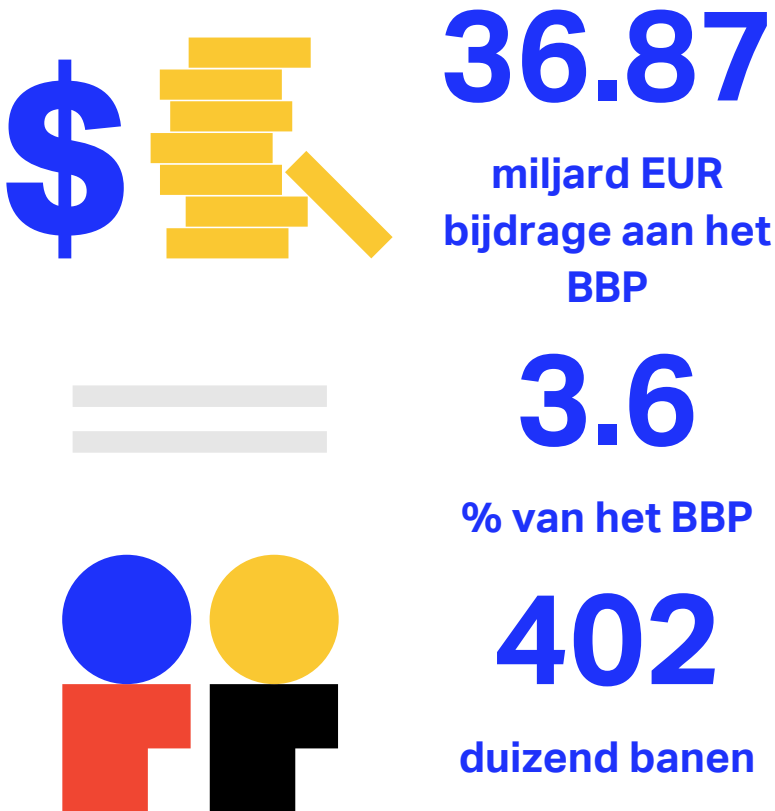

DE WAARDE VAN LUCHTVERVOER VOOR NEDERLAND

De luchtvervoersector levert een aanzienlijke bijdrage aan de Nederlandse economie

Totale economische impact van luchtvaart in Nederland

Er zijn verschillende manieren om de impact van luchtvervoer op een economie te meten. Twee belangrijke indicatoren zijn het aantal banen en de bijdrage aan het bruto binnenlands product (BBP) van de luchtvaartsector, inclusief luchtvaartmaatschappijen, luchthavenexploitanten en bedrijven ter plaatse, luchtverkeersleidingdiensten (ANSP's), en fabrikanten (de "directe" luchtvaartspelers). In Nederland zijn 111.000 mensen direct werkzaam in de luchtvaartsector, goed voor een economische output van € 9,702 miljard, wat gelijk is aan 0,9% van het totale BBP.

Extra voordelen worden gegenereerd via toeleveringsketens, uitgaven van werknemers en toeristische activiteiten, wat in totaal resulteert in een bijdrage van €36,87 miljard aan het BBP en 402,400 banen.

Toerisme draagt € 6,560 miljard bij aan het Nederlandse BBP en biedt werk aan 99,600 mensen. Internationale toeristen dragen naar schatting € 19,778 miljard per jaar² bij aan de economie door de aankoop van goederen en diensten van lokale bedrijven.

Bron: Oxford Economics, 2023¹

BBP-bijdrage en werkgelegenheid binnen luchtvaart en toerisme in Nederland

Luchtvaartmaatschappijen	Luchthavens, ANSP's, fabrikanten	Toerisme ondersteund door luchtvaart
€ 3,788 miljard	€ 5,914 miljard	€6,560 miljard
29,400 banen	81,600 banen	99,600 banen

Bron: Oxford Economics, 2023³

Noot: bovenstaande tabel toont alleen de primaire componenten voor 2023; indirecte en afgeleide effecten zijn niet inbegrepen.

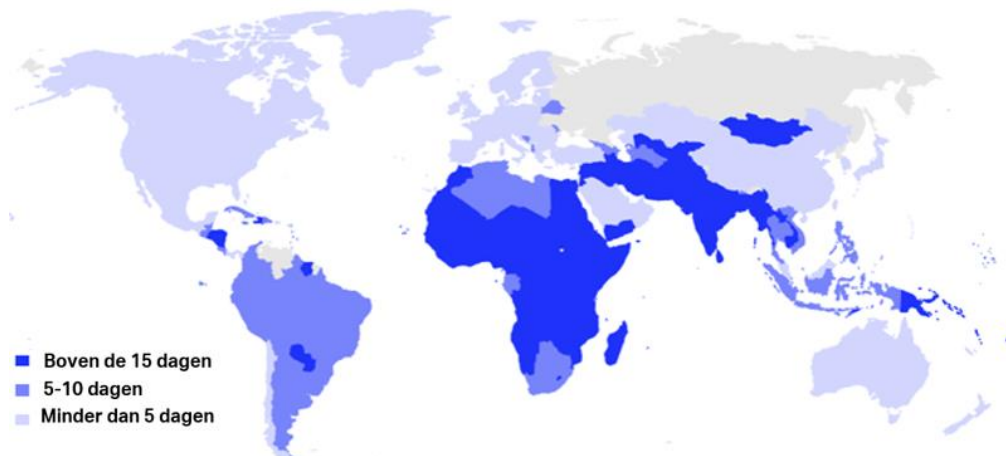
Note: The table above provides the primary components of the results for 2023; it does not capture indirect and induced benefits, which also form part of the overall total.

Luchtvaart levert aanzienlijke en wijdverspreide maatschappelijke voordelen

Luchtvaart creëert een reeks maatschappelijke voordelen en levert een belangrijke bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's)⁴ van de Verenigde Naties. Luchtvervoer vergroot de toegang tot onderwijs, verbindt vrienden en families, bevordert culturele uitwisseling en stimuleert sociaaleconomische ontwikkeling. Gezamenlijk stellen deze factoren een land in staat om zijn productieve potentieel uit te breiden, wat leidt tot langdurige economische groei en het terugdringen van armoede en verbetering van de levensstandaard voor alle burgers van het land.

De kosten van vliegen beïnvloeden de mate waarin deze voordelen gerealiseerd kunnen worden. In de afgelopen 50 jaar zijn de kosten van vliegreizen wereldwijd met 70%⁵ gedaald, waardoor luchtvervoer toegankelijker is geworden. In Nederland is het reële gemiddelde vliegtarief tussen 2011 en 2023 met 21%⁶ gedaald. De lokale bevolking hoeft nu gemiddeld 1,2 dag⁷ te werken om een vliegticket te kunnen betalen. In totaal werden in 2023, 1.368 vluchten per 1.000 inwoners⁸ gemaakt.

Aantal werkdagen nodig om in 2023 een vliegticket te kunnen betalen

Bron: IATA Sustainability & Economics op basis van gegevens van IATA Direct Data Solutions (DDS) en de Wereldbank⁹

Luchtvervoer vergemakkelijkt de stroom van goederen, investeringen en handel

Luchtvaart stimuleert wereldwijde handel en investeringen, maakt verbeteringen in arbeids- en kapitaalproductiviteit mogelijk, bevordert innovatie en stimuleert kennisuitwisseling.

De verplaatsing van goederen, mogelijk gemaakt doored luchtvervoersector, leidt tot betere economische resultaten via stimulerende samenwerking, specialisatie en een efficiëntere toewijzing van middelen in alle sectoren van zowel de lokale als de mondiale economie.

Luchtvaart speelt bijvoorbeeld een cruciale rol bij de ontwikkeling van dynamische en efficiënte toeleveringsketens en bij het stimuleren van de groei van e-commerce. In tijden van crisis vertrouwt de wereld op luchtvracht voor het leveren van humanitaire hulp en noodhulp.

In 2023 werd via luchthavens in Nederland 1,4 miljoen ton luchtvracht vervoerd, ter ondersteuning van het totale import- en exportvolume van het land.

1.4
miljoen ton
luchtvracht vervoerd

16^e

Grootste luchtvrachtmarkt

6^e

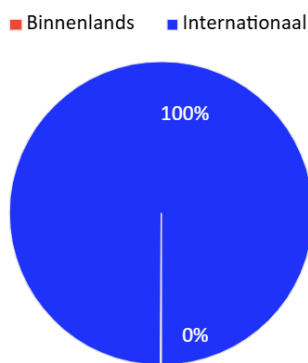
Grootste handelsmarkt

Bron: Airports Council International (ACI), 2023 (vrachtgegevens); Wereldbank, 2023 (handelsgegevens)

Een goed ontwikkeld luchtvaartnetwerk verandert levens en gemeenschappen.

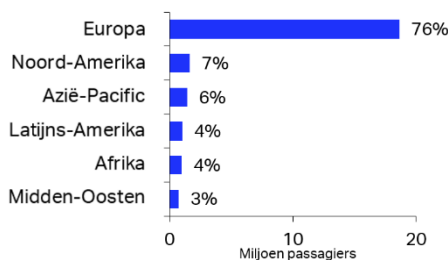
Door mensen in verschillende steden snel en veilig met elkaar te verbinden, levert luchtvervoer voordelen op voor consumenten en de bredere economie. Het maakt de wereld kleiner, verrijkt levens en versterkt culturele diversiteit. In landelijke en afgelegen gebieden biedt luchtvervoer een essentiële levenslijn voor de gemeenschap, doordat het de toegang tot gezondheidszorg, onderwijs en vaak werkgelegenheid waarborgt.

Binnenlandse en internationale O-D passagiersvertrekken, % aandeel

Bron: IATA DDS, 2023

Internationale O-D passagiersvertrekken vanuit Nederland naar regio's

Bron: IATA DDS, 2023

Opmerking: Latijns-Amerika omvat Zuid- en Midden-Amerika en het Caribisch gebied.

Het internationale luchtverkeer vertegenwoordigde in 2023 100% van het totale aantal vertrekvluchten met vertrek- en aankomstlocatie (O-D) voor Nederland, wat gelijk staat aan 24,4 miljoen passagiersvertekken. Europa is de grootste internationale markt voor passagiersstromen vanuit Nederland, gevolgd door Noord-Amerika en Azië-Pacific. Bijna 18,6 miljoen passagiers vertrokken vanuit Nederland naar een ander Europees land (76% van het totaal), 1,6 miljoen naar Noord-Amerika (7% van het totaal) en 1,4 miljoen naar Azië-Pacific (6% van het totaal).

Top 10 populairste stedelijke bestemmingen vanuit Nederland

London	1	1.76 mn pax 7.2%
0.67 mn pax 2.7%	2	Barcelona
Malaga	3	0.62 mn pax 2.5%
0.53 mn pax 2.2%	4	Milan
Alicante	5	0.50 mn pax 2.0%
0.47 mn pax 1.9%	6	Dublin
Lisbon	7	0.43 mn pax 1.8%
0.40 mn pax 1.6%	8	Istanbul
Madrid	9	0.39 mn pax 1.6%
0.38 mn pax 1.6%	10	Manchester

Bron: IATA DDS, 2023

Opmerking: Rangschikking gebaseerd op internationaal O-D-verkeer vanuit Nederland, gemeten in totaal aantal vertrekkende passagiers, en als aandeel van het totaal aantal passagiers in 2023.

passagiers vertrokken
internationaal.

markt naar aantal
passagiersvertrekmarkt

+31.0%

cumulatieve groei over het afgelopen decennium

van het wereldwijde
internationale
passagiersverkeer

van het regionale
internationale
passagiersverkeer

Bron: IATA DDS, 2023

Opmerking: Gemeten aan de hand van internationaal O-D-passagiersvertrek.

Connectiviteit is essentieel voor economische ontwikkeling.

Luchtconnectiviteit is fundamenteel voor het ontsluiten van het economische groeipotentieel en de welvaart van een land; het stelt industrieën in alle regio's van het land in staat om deel te nemen aan dynamische zakelijke activiteiten. De mate van binnenlandse en internationale connectiviteit fungeert als een enabler en versneller van zowel het ontstaan als de verspreiding van economische voordelen.

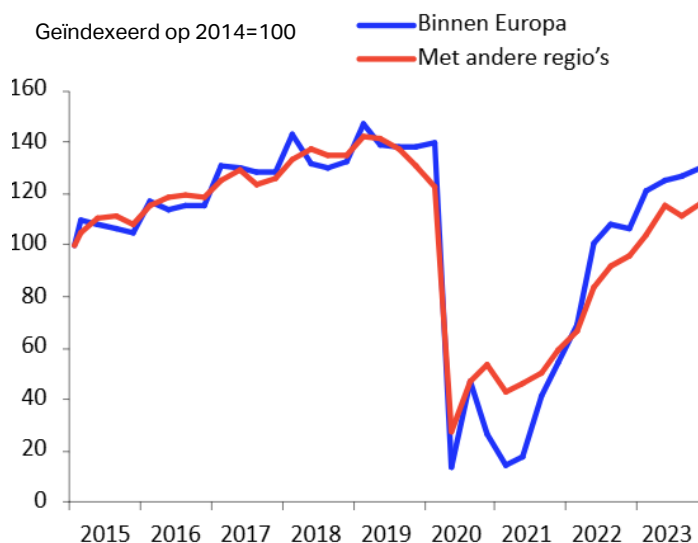
Indicatoren voor luchtconnectiviteit van Nederland

5	311	93	669	77	81
luchthavens met commerciële lijnvluchten	Internationale luchthavens met rechtstreekse verbindingen	landen verbonden via directe vluchten	internationale vertrekkende vluchten per dag	nieuwe internationale routes in de afgelopen 5 jaar	Actieve Luchtvaartmaatschappijen ¹⁰

Bron: OAG, 2023

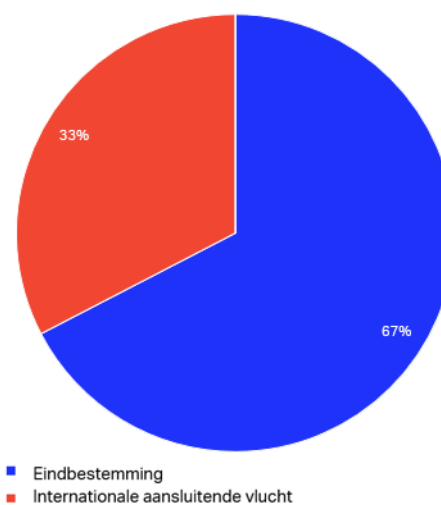
Sinds 2014 is de internationale luchtconnectiviteitsindex voor Nederland binnen de regio Europa met 26% gestegen en met 12% voor alle andere regio's. Het is ook belangrijk om de aard van die connectiviteit te begrijpen. Voor Nederland eindigde 67% van de passagiers hun reis bij het binnenkomen van het land of vervolgden zij hun reis met een ander vervoermiddel. 33% van alle passagiers die vanuit het buitenland in Nederland aankwamen, reisde door naar een bestemming in een ander land.

Internationale luchtconnectiviteit van Nederland

Bron: IATA Sustainability & Economics op basis van gegevens van OAG, 2023¹¹

Verdere vliegreis van aankomende passagiers

Bron: IATA DDS, 2023¹²

Opmerking: Waarden zijn afgerond op hele procentpunte

Eindnoten

¹ Air Transport Action Group, 2024. *Aviation Benefits Beyond Borders* report op basis van gegevens van Oxford Economics.

² World Trade and Tourism Council, 2023. Toeristische gegevens en statistieken.

³ Air Transport Action Group, 2024. *Aviation Benefits Beyond Borders* report op basis van gegevens van Oxford Economics.

⁴ World Trade and Tourism Council, 2023. Toeristische gegevens en statistieken.

⁵ Air Transport Action Group, 2024. *Aviation Benefits Beyond Borders* report op basis van gegevens van Oxford Economics.

⁶ Air Transport Action Group, n.d. *Sustainable Development Goals and Aviation*.

⁷ Air Transport Action Group, 2020. *Aviation Benefits Beyond Borders* – rapport

⁸ Reële vliegtarieven verwijzen naar het gemiddelde tarief voor O-D-reizen van/naar/binnen een land, aangepast voor inflatie. Berekend op basis van gegevens van IATA Direct Data Solutions (2023) en het Internationaal Monetair Fonds (2023).

⁹ Het aantal dagen dat de lokale bevolking moet werken om zich een vlucht te kunnen veroorloven is geschat op basis van het gemiddelde vliegtarief en het bbp per hoofd van de bevolking in 2023. Berekend op basis van gegevens van IATA Direct Data Solutions (2023) en de Wereldbank (2023).

¹⁰ Het aantal vluchten per hoofd van de bevolking is geschat op basis van het O-D-passagiersverkeer en de bevolkingsomvang in 2023. Berekend op basis van gegevens van IATA Direct Data Solutions (2023) en de Wereldbank (2023).

¹¹ Het aantal dagen dat de lokale bevolking moet werken om zich een vlucht te kunnen veroorloven, wordt geschat op basis van de gemiddelde vliegtarieven voor reizen en het BBP per hoofd van de bevolking in 2023. Berekeningen zijn gebaseerd op gegevens van IATA Direct Data Solutions (2023) en de Wereldbank (2023).

¹² Er wordt een drempel gehanteerd van ten minste één geplande vlucht per week.

¹³ De IATA Connectivity Index wordt berekend als de totale routecapaciteit (in termen van beschikbare stoelen), gewogen naar de capaciteit van de bestemming luchthaven. De Connectivity Index is berekend op basis van gegevens van OAG (2023).

¹⁴ Dit verwijst naar internationale passagiers die in het land aankomen en hun aansluitende verbindingen. Bijvoorbeeld, als een passagier in het land aankomt maar geen verdere binnenlandse of internationale verbinding per vliegtuig maakt, wordt deze gecategoriseerd als "Geen aansluitende verbinding". Een passagier die binnen een land aansluitend reist, wordt gecategoriseerd als "Aansluitende binnenlandse verbinding" en een aankomende passagier die overstapt op een internationale vlucht wordt gecategoriseerd als "Aansluitende internationale verbinding".